

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-06-08

Diarienummer N050-0686/23

Handläggare

Linda Nilsson

Telefon: 031-366 37 16

E-post: linda.nilsson@ink.goteborg.se

Anvisning för samordnade kontroller i riskbranscher

Förslag till beslut

Inköps- och upphandlingsnämnden antar Anvisning för samordnade kontroller i riskbranscher.

Sammanfattning

Under 2022 påbörjade förvaltningen ett arbete med samordnade kontroller inom riskbranscher, och lyfte också frågan i en verksamhetsnominering.

I arbetet med KF-målet ”Göteborgs stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål” har nämnden i sin budget och verksamhetsplan för 2023 beslutat att en av strategierna är att ”fortsätta att utveckla förvaltningens arbete med samordnade kontroller för sund konkurrens och arbetsrättsliga villkor.”

Den funktion som nu byggs upp genomför kontroller, stödjer med avvikelshantering och bedriver ett förebyggande arbete för att staden enbart ska göra affärer med seriösa företag.

Funktionen kommer inte att kunna kontrollera stadens samtliga affärer inom riskbranscher på plats, men genom att arbeta med samordnade kontroller stödjer nämnden andra nämnder och styrelser i sitt ansvar att följa upp och kontrollera leverantörer i riskbranscher. Arbetet bidrar även till att stärka stadens samlade kunskap inom sund konkurrens, att ”tala med en röst” gentemot leverantörsmarknaden och att utveckla stadens gemensamma inköpsprocesser mot en mer mogen inköpsorganisation.

För att tydliggöra ansvarsfördelning och hur förvaltningen samverkar med stadens förvaltningar och bolag vid kontrollerna, föreslår därför förvaltningen att nämnden beslutar om en lokal anvisning för samordnade kontroller inom riskbranscher.

Anvisningen kommer även att ligga till grund för de överenskommelser som ska tas fram mellan Inköp och upphandlingsförvaltningen och de enskilda förvaltningar och bolag där specifika kontroller utförs.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Arbetet med samordnade kontroller inom riskbranscher syftar till att förbättra möjligheterna för Inköps- och upphandlingsnämnden att bidra till stadens utveckling inom frågor som rör sund konkurrens och uppföljning av leverantörer i riskbranscher.

Ärendet torde därmed ha positiva aspekter, såväl ur ekonomisk, social och ekologisk dimension. Genom samordnade kontroller minskar risken för att avtal sluts och inköp sker från leverantörer som fuskar och inte följer lagar och regler, samtidigt som förutsättningarna för sund konkurrens stärks. Utökade och samordnade kontroller torde även öka förtroendet för stadens verksamheter hos medborgarna.

Samverkan

Ärendet har inte samverkats.

Bilagor

1. Anvisning för samordnade kontroller i riskbranscher

Ärendet

Under 2022 har förvaltningen påbörjat ett arbete med samordnade kontroller inom riskbranscher. För att tydliggöra ansvarsfördelning och hur förvaltningen samverkar med stadens förvaltningar och bolag vid kontrollerna, har förvaltningen tagit fram förslag på *Anvisning för samordnade kontroller i riskbranscher*. Anvisningen ska även ligga till grund för överenskommelser mellan Inköp och upphandling och de enskilda förvaltningar och bolag där specifika kontroller utförs.

Beskrivning av ärendet

Göteborgs stads inköp omsätter stora summor och har en stor påverkan på hur väl staden når sina målsättningar. Därför är det viktigt att säkerställa en god kontroll och uppföljning inom området. Inköp har också en påverkan på leverantörsmarknaden och det är viktigt att stadens inköp bidrar till en sund konkurrens.

Nämnden har i sin verksamhetsnominering 2022 lyft frågan kring behovet av samordnade kontroller inom riskbranscher. (2022.03.10 § 23, 0064/22)

Staden har till många delar en decentraliserad inköpsorganisation. Inköp och upphandlingsförvaltningen genomför kontroller av ramavtal. Köp på ramavtal motsvarar cirka en fjärdedel av stadens totala spend. För köp utanför ramavtal ansvarar respektive förvaltning och bolag för kontrollerna.

Göteborgs Stad är stor köpare inom minst fyra riskbranscher; lokalvård, transport, bygg och anläggning samt vård och omsorg.

Göteborgs Stads Riktlinje för inköp och upphandling tydliggör vikten av att kravställa, följa upp, och att arbeta förebyggande för att våra inköp ska motverka osund konkurrens. Riktlinjen har även, i den senaste omarbetningen, tydliggjorts med avseende på arbetsrättsliga villkor.

Sund konkurrens förutsätter att uppställda krav i offentlig upphandling upprätthålls vid utförandet av tjänsten. Osund konkurrens innebär att företag bryter mot lagar och regler för att få fördelar gentemot sina konkurrenter.

Under 2022 har förvaltningen påbörjat ett arbete med samordnade kontroller inom riskbranscher, vilket växlas upp under 2023.

Nämnden är huvudansvarig för KF-målet om att ”Göteborgs stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål”.

En av strategierna kopplat till detta mål i nämndens budget och verksamhetsplan för 2023 är att ”Fortsätta och utveckla förvaltningens arbete med samordnade kontroller för sund konkurrens och arbetsrättsliga villkor.”

Förvaltningens bedömning

Erfarenheter både nationellt och lokalt visar på ett stort behov av kontroller inom riskbranscher.

Genom att arbeta med samordnade kontroller inom riskbranscher stödjer nämnden andra nämnder och styrelser i sitt ansvar att följa upp och kontrollera leverantörer i

riskbranscher. Arbetet bidrar även till att stärka stadens samlade kunskap inom sund konkurrens, att “tala med en röst” gentemot leverantörsmarknaden och att utveckla stadens gemensamma inköpsprocesser mot en mer mogen inköpsorganisation.

Göteborgs stad har till många delar en decentraliserad inköpsorganisation.

Funktionen kommer inte att kunna kontrollera stadens samtliga affärer inom riskbranscher på plats, och tar inte över andra förvaltningars och bolags ansvar inom området, utifrån hur det är definierat i stadens riktlinje för inköp och upphandling.

För att tydliggöra ansvarsfördelning och hur förvaltningen samverkar med stadens förvaltningar och bolag vid kontrollerna, föreslår förvaltningen därför att nämnden beslutar om en lokal anvisning för samordnade kontroller inom riskbranscher.

Anvisningen kommer även att ligga till grund för de överenskommelser som ska tas fram mellan Inköp och upphandlingsförvaltningen och de enskilda förvaltningar och bolag där specifika kontroller utförs.

Linda Nilsson
Avdelningschef Hållbarhet

Henrik Karlsson
Förvaltningsdirektör